

مطالعه آزمایشگاهی اثر ضد قارچ عصاره‌های افسنتین، اکالیپتوس، پیاز، دارچین، زردچوبه، مریم گلی، نعناع و همیشه بهار بر سوش استاندارد کاندیدا آلبیکانس در مقایسه با دهان‌شویه نیستاتین

دکتر زهرا عطایی* - دکتر مهدی انصاری** - دکتر امین آیت‌الهی موسوی*** - دکتر احمد میرزایی****

*- استادیار گروه آموزشی بیماریهای دهان و تشخیص دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمان.

** - استادیار گروه آموزشی فارماسوتیکس دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی کرمان.

*** - استادیار گروه آموزشی قارچ‌شناسی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمان.

**** - دندانپزشک.

چکیده

زمینه و هدف: گرایش به طب سنتی در سالهای اخیر و تلاش جهت تهیه دهان‌شویه مناسب ضدقارچ سبب گردید تا مطالعه حاضر با هدف بررسی اثرات ضد قارچی عصاره‌های گیاهان، دارچین، زردچوبه، افسنتین، مریم گلی، نعناع، همیشه بهار، بر روی قارچ کاندیدا آلبیکانس در مقایسه با دهان‌شویه نیستاتین انجام گیرد.

روش بررسی: در این مطالعه آزمایشگاهی نمونه استاندارد و ایزوله بومی قارچ کاندیدا آلبیکانس به عنوان پاتوژن شایع دهانی و عصاره گیاهان دارچین، زردچوبه، افسنتین، مریم گلی، نعناع، همیشه بهار مورد بررسی قرار گرفتند. سوش استاندارد کاندیدا آلبیکانس با PTCC 5027 از مرکز کلکسیون قارچها و باکتری‌های صنعتی و عفونی ایران خریداری شد و عصاره گیاهان مذکور پس از خریداری گیاهان و شناسایی آنها توسط آزمایشگاه جهاد دانشگاهی، تهیه گردید. تعداد ده نمونه ایزوله بومی نیز از مخاط کام یا باکال بیماران مراجعه کننده به یکی از درمانگاههای سطح شهر تهیه شد. جهت انجام آزمایشات سوسپانسیون ۰/۵ مک فارلند هر کدام از سوش‌های استاندارد بومی تهیه گردید، سپس این سوسپانسیون با دو روش چاهک و آزمایش لوله‌ای مورد بررسی قرار گرفت. در این مطالعه داده‌ها با آنالیز ANOVA یک‌سویه و رگرسیون لجستیکی بررسی شدند.

یافته‌ها: نتایج حاصل از این بررسی نشان داد که عصاره گیاهان زردچوبه، اکالیپتوس، افسنتین، دارچین، مریم گلی، نعناع، پیاز، همیشه بهار همگی دارای اثر ضد قارچی می‌باشند که این خاصیت در چهار گیاه اول قویتر و قابل توجه می‌باشد. نتیجه‌گیری: از آنجایی که نتایج مطالعه حاضر نشان داد گیاهان زردچوبه، اکالیپتوس، افسنتین، دارچین دارای اثر ضدقارچ قابل قبولی نسبت به استاندارد نیستاتین می‌باشند لذا جهت تهیه دهان‌شویه مناسب ضدقارچ از گیاهان مذکور و تکمیل مطالعه حاضر انجام آزمایشهای تخصصی و بررسیهای بالینی پیشنهاد می‌گردد.

کلید واژه‌ها: دارچین - زردچوبه - اکالیپتوس - مریم گلی - افسنتین - همیشه بهار - پیاز - نعناع - نیستاتین - کاندیدا

پذیرش مقاله: ۱۳۸۶/۳/۲۴

اصلاح نهایی: ۱۳۸۶/۱/۱۶

وصول مقاله: ۱۳۸۵/۹/۴

نویسنده مسئول: گروه آموزشی بیماریهای دهان و تشخیص دانشکده دندانپزشکی و کمیته‌های بیومواد و نانوتکنولوژی و سلولی مولکولی دانشگاه علوم پزشکی کرمان
e.mail:z_atai@kmu.ac.ir

مقدمه

برای درمان عفونت کاندیدایی بسته به وسعت ضایعه و وضعیت بیمار از درمانهای موضعی یا سیستمیک استفاده می‌شود. داروی موضعی که به عنوان استاندارد استفاده می‌گردد دهان‌شویه نیستاتین می‌باشد. (۲)، طعم تلخ

کاندیدا قارچی است که جزو فلور طبیعی دهان در ۲۰٪-۵۰٪ از جمعیت سالم وجود دارد. عفونت کاندیدایی یک عفونت فرصت طلب است که در صورت وجود عوامل مستعد کننده موضعی یا سیستمیک برای رشد قارچ، بوجود می‌آید. (۱)،